

ТИХОМИР ПЕТКОВИЋ, ГРАДОНАЧЕЛНИК УЖИЦА

Позориште је лек за душу

Моћо фестивала „За ово мало душе“ нам поручује да лек за све друштвене мане које нападају људску душу и оно што нас враћа правим вредностима, треба тражити и у позоришту, каже градоначелник Тихомир Петковић

Да ли ће у буџету града за наредну годину бити могуће повећати износ средства за културу?

- Морам поново да истакнем да је Ужице међу малобројним градовима у Србији у коме постоји шест установа културе које, без обзира на сва ограничења везана за економске прилике, успешно реализују респектабилне пројекте. Захваљујући бројним културним садржајима, посебно оним на високом уметничком нивоу, ми можемо да кажемо да је Ужице град културе. Истина је да културе, као темеља за просперитет сваког друштва, никада није доволно, али ако поштено сагледамо све околности, истина је да наш град има неколико међународних манифестација препознатљивих на културној мапи региона, а и шире, као и низ разноврсних културних дешавања у току целе године. Новца, баш као и културе, никада нема превише, а ми смо у обавези да се пружамо према губеру и да издвајања за све области живота у граду прилагодимо актуелном градском буџету. Могућности за неко значајније повећање буџета за културу, због свих обавеза које су пред нама у наредном периоду, нису велике, али наш циљ је да одржимо висок ниво културних садржаја на које смо навикили наше суграђане. То је обавеза локалне самоуправе и сваке културне институције у нашем граду. Све остало би било разметање обећањима које је немогуће испунити. У тешким временима важно је опстати. Наша времена су тешка, али друга нећемо имати зато морамо да се трудимо да у расположивим околним

ностима радимо најбоље што можемо.

Има ли начина да културне установе мимо оног што се издаваја из градског буџета повећају сопствене буџете?

- Кључна ствар за повећање издвајања новца из градског буџета за културу, као и за друге области, јесте повећање привредних активности и отварање нових радних места. На том плану, у сарадњи са привредницима, потребно је још много тога учинити. Успели смо у претходном периоду да подигнемо ниво наплате пореза на имовину, али треба напоменути да смо се, као одговорна локална самоуправа, трудили да у ових неколико година, смањимо заостала дуговања и реализацијемо приоритетне пројекте за град. Лично мислим да постоји простор да ужишка привреда, која то у већој или мањој мери, чини свих ових година, пружи озбиљнију подршку културним пројектима. Треба разменити идеје и информације о

модалитетима сарадње, укључујићи што већи број привредних субјеката у подршку пројектима у области културе, јер верујем да озбиљне фирме желе да буду и друштвено одговорне и допринесу развоју заједнице у којој раде и остварују профит. Установе културе треба да прате конкурсне ресорног министарства, као и међународних институција и фондова и потруде се да и на тај начин обезбеде део средстава за важне пројекте. На овај начин су и до сада обезбеђена значајна средства за реализацију пројекта у културним институцијама града. Као што сам и претходне године рекао, а то ће бити све актуелније у наредном периоду, и културне институције морају много озбиљније промишљати како да остваре додатне приходе и у том смислу јачати свој менаџмент. Очекујемо од свих културних радника конкретне предлоге, а ми ћемо се потрудити да они не изостану ни са наше стране.

Како ће се планирана рацио-

нализација у јавном сектору одразити на установе културе у граду?

- У оквиру реформи које се одвијају у нашој земљи, можда најнепопуларнија и најтежа је рационализација броја запослених у јавном сектору. Држава има своје аргументе који се темеље и на стандардима Европске уније којој тежимо и у обавези смо да их спроведемо, а са друге стране је јавни сектор у коме евидентно имамо вишкове запослених на појединим радним местима, али и реалан недостатак квалитетних кадрова. Јасно ми је да је питање кадрова ангажованих у културним установама, укључујући и Народно позориште, комплексно и да нам предстоји усаглашавање потреба и реалних могућности. Сматрам да ћемо успети да нађемо оптимална решења за наше услове користећи примере позитивне праксе у најширем окружењу и да се рационализација неће неповољно одразити на рад ужишког позоришта, као ни осталих културних институција у граду.

Шта очекујете од овогодишњег Југословенског позоришног фестивала?

- Мото фестивала „За ово мало душе“ као да нам поручује да лек за све друштвене мане које нападају људску душу и оно што нас враћа правим вредностима, треба тражити и у позоришту. Очекујем да ће нас фестивалске представе и ове године водити танком линијом између смеха и бола, комедије и трагедије, да ће дотаћи наше суграђане и задовољити високе стандарде захтевне ужишке позоришне публике.

В.Т.

ЗОРАН СТАМАТОВИЋ, ДИРЕКТОР И КОСЕЛЕКТОР ЈПФ

Фестивал опстаје захваљујући ужичкој публици

Изабрали смо јредставе које су релевантне за јозоришни живој реона и које од јавлике захтевају активан, а не само њосматрачки однос, каже Зоран Стаматовић, директор и коселектор ЈПФ и директор НП Ужице

Мењале су се границе и називи држава, али ужички фестивал је опстао 22 године. Како?

- Ми, који смо водили Фестивал, нисмо њиме трговали. Прилогајавали смо се новом времену, желели смо да будемо актуелни и потпуно отворени за све врсте позоришног и другог размишљања. Нисмо били препрека ниједној поштеној речи или доброј намери, али јесмо били препрека свакој врсти искључивости и ограничења. Ужичани су показали колико воле свој фестивал и доказали свој слободарски дух. То је објашњење за његово трајање. Нема друге тајне. Ја хоћу да нам позориште скине месец и трудимо се да нашој публици скинемо месец током неколико фестивалских дана. Желимо да се овде чује Биг Бен, да се види Кип слободе и нека друга светлост са Црвеног трга. Можда то звучи идеалистички, али трудимо се да створимо такву атмосферу током фестивала.

Осим што нуди могући преек позоришних продукција у региону, једна од одредница фестиваља је његова ангажованост - пропитује се стање у култури, али и сва друштвена и политичка питања на простору бивше Југославије и позиција човека данашњице...

- Нисам сигуран у то да смо ми то тако планирали или хтели, већ је то хтело нас. Ужичани су отворени и слободног су духа и радо говоре о свим питањима. То није унапред задата стратегија фестивала, али смо се наметнули као град у који воле да дођу најзначајније позоришне куће, писци, редитељи, глумци, сценографи, издавачи и други ствараоци и воде се расправе о значајним питањима. То су наши покушаји да се решавају спорови који су заподенути у неком другом времену и на другом месту. Драго нам је што се то у Ужицу дешава,

НОВИ ФЕСТИВАЛ

- Размишљамо да, поред Југословенској јозоришној фестивала и дејцеј фестивала Мајске чаролије, организујемо на Јареље фестивал малих сцена. Ту идеју разрађујемо и покушавамо да је реализујемо кроз пројекат Јарељиничне сарадње, јер Народно јозориште Ужице не може све што самоснално да финансира, казао је Стаматовић.

али да Ужичани не купују карте за представе - фестивала не би било. С друге стране, мењале су се власти, али ниједна од њих није покушавала да фестивал уподоби са сопственим политикама, већ су се трудиле да га сачувaju као драгоценост и препознатљивост овог града. Фестивал је остао изван сваке политике и нема теме о којој се на њему не сме говорити. Не може позориште да измени друштво, али може да има мисију разумевања, које недостаје данас свету, а не само Србији.

Како бисте оценили ситуацију у позориштима у региону?

- Сваком позоришту је небо граница. И даље тврдим да позориште ничим није ограничено, осим ако нисмо склони аутоцензури. Проблеми у позориштима

маркетинг у региону, а не само у Србији и Ужицу, луксузније штампане материјале, а желели бисмо да будемо још бољи домаћини. Све то захтева много већи стандард, али ми не одустајемо и боримо се.

У току је рационализација јавног сектора и како је НП Ужице прошло у том процесу?

- Питање рационализације није ново, али је сада драстично заострено и спроведено. Тај процес је увек започињао у тзв. „споредним делатностима“, попут културе, образовања или здравства. Међутим, никада оштрица рационализације није била усмерана у срце проблема - јавним предузећима у којима су се гомилала радна места и функције од којих друштво нема користи. Позоришта су сврстана у исти кош са осталим делатностима у јавном сектору и глумац се не разликује од бирокарте у органима управе. Ипак, позориште је сложени колективни чин и не може се играти Ромео и Јулија без Ромеа и Јулије, а потребни су нам столари, кројачи и сви други који доприносе стварању чудесног позоришног чина.

Хоће ли Ужице сачувати своје позориште?

- Уверен сам у то да хоће и то потврђују људи који воде град. Често се чује аргумент да нема доволно новца, али и то да нас на одређени начин чувају. Наше позориште није у тежој ситуацији од било ког другог позоришта у Србији, а чини ми се да је чак и у повољнијој ситуацији, која уопште није лака. Нисам баш сигуран у то да ће град процветати, ако се укине позориште. Примера ради, једна промашена инвестиција вреди као десет година живота позоришта, а култура, уметност и образовање су суштина напредовања овог друштва и града.

Текст и фото: Н.К.

САВЕТ ФЕСТИВАЛА:**ПРЕДСЕДНИК:**

Тихомир Петковић, градоначелник Ужица

ПОТПРЕДСЕДНИК:Љубомир Симовић,
књижевник, академик САНУ**СТРУЧНИ ЖИРИ 22. ЈПФ-а:**

Дејан Мијач,
редитељ, председник жирија, (Србија)
Желька Турчиновић,
драматуршкиња, (Хрватска)
Наташа Нелевић,
позоришна критичарка, (Црна Гора)
Др Радивоје Динуловић,
архитекта и сценограф, (Србија)
Зоран Љутков,
глумац, (Македонија)

НАГРАДЕ

Најбоље представе
АРДАЛИОН

- за најбољу представу
- за најбољу режију
- за најбољу женску улогу
- за најбољу мушку улогу
- за најбољу сценографију
- за најбољу костимографију
- за најбољу епизодну улогу
- Ардалион и Награда Политике "Авдо Мујчиновић" за најбољег младог глумца
- Специјални Ардалион за неки од елемената представе који није обухваћен претходним наградама
- Награда публике

ДИРЕКТОР ФЕСТИВАЛА

Зоран Стаматовић

УМЕТНИЧКИ ДИРЕКТОР ФЕСТИВАЛА

мр Немања Ранковић

ПР МЕНАЏЕР ФЕСТИВАЛА

Слађана Васиљевић

КОСЕЛЕКТОРИ**Бојан Муњин,**

новинар
и јозоришни критичар
менаџер у култури,
директор Народног
јозоришта Ужице

Зоран Стаматовић,

После сваке преславе,
конференција за новинаре и разговори са учесницима,
биће одржавани у холу јозоришта.

Разговоре воде:

Александра Гловацки, Стасоје Ж. Миловановић и Бојан Муњин

Све представе почињу у 19.30 часова**РЕПЕРТОАР****22. Југословенског
позоришног фестивала****ПОНЕДЕЉАК, 13. новембар**

"ТАКО ЈЕ (АКО ВАМ СЕ ТАКО ЧИНИ)", ЈДП Београд,
Лујији Пирандело, режија: Јагош Марковић

УТОРАК, 14. новембар

"САМОУБИЦА", Црногорско народно позориште Подгорица,
Николај Ердман, режија: Вељко Мићуновић

СРЕДА, 15. новембар

"ДОКЛЕ ПОГЛЕД СЕЖЕ", ауторски пројекат,
Краљевско позориште Зетски дом на Цетињу,
Режија: Арпад Шилинг

ЧЕТВРТАК, 16. новембар

"ПРИЧЕ ИЗ БЕЧКЕ ШУМЕ", Казалиште Гавела Загреб,
Еден фон Хорват, режија: Игор Вук Торбица

ПЕТАК, 17. новембар

"ИВАНОВ", Народно позориште Београд,
А.П. Чехов, режија: Татјана Мандић Ригонат

СУБОТА, 18. новембар

"МОЈА ФАБРИКА", Босанско народно позориште Зеница,
Селведин Авдић, режија: Селма Спахић

НЕДЕЉА, 19. новембар

"СВЕДОБРО", Народно позориште Ужице,
Стеван Вранеш, режија: Немања Ранковић

ПОНЕДЕЉАК, 20. новембар

"МОЈА ТИ", Атеље 212,
Олга Димитријевић, режија: Александра Милавић Дејвис

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМИ 22. ЈПФ-А:**ПОНЕДЕЉАК 13. новембар**

Хол позоришта 19:00 часова

Отварање изложбе фотографија РАДОВАНА БАЈЕ ВУЈОВИЋА

УТОРАК 14. новембар

Мала сцена 18:30 часова

Отварање изложбе Милоша Милићевића „ПРОЖДИРАЊЕ“

ЧЕТВРТАК 16. новембар

Мала сцена, кафе и фоаје 18:30 часова

Изложбе:

- "РАДОСТИ"

- "ДИПЛОМСКИ РАДОВИ СТУДЕНТА СЦЕНСКОГ ДИЗАЈНА"

ПЕТАК 17. новембар

Мала сцена 18:00 часова

представљање књиге: „ТРАГЕДИЈА ИНИЦИЈАЦИЈЕ ИЛИ

НЕПОСТОЈАНИ ПРИНЦ“ аутора ИВАНА МЕДЕНИЦЕ

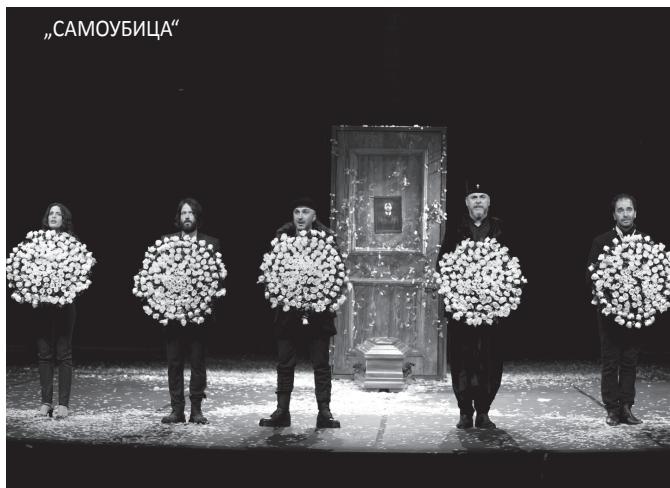
о књизи говоре: Небојша Брадић, Зоран Хамовић и аутор

СУБОТА 18. новембар

Мала сцена 16:00 часова

СЦЕНСКА ЛОБОРАТОРИЈА НА ПУТУ (заједнички програм
ЈПФ - Без превода и Одсека за уметност и дизајн Факултета
техничких наука у Новом Саду)

„ОТВОРЕНА ШКОЛА СЦЕНСКОГ ДИЗАЈНА“ (помодом
књиге „СЦЕНСКИ ДИЗАЈН КАО УМЕТНОСТ“, Татјане Дадић
Динуловић у издању издавачке куће Клио и Сцен, 2017)

Бојан Муњин

ИЗВЕШТАЈ СЕЛЕКТОРА

„За ово мало душе“

(Васко Пойа)

„ДОКЛЕ ПОГЛЕД СЕЖЕ“

Позориште данашњег не баш весelog времена често се одлучује или да са необавезним комедијама побегне од тог времена или да у тзв. театру грубости наслика то време у још страшнијим тоновима. Рекли бисмо: никакве вајде ни од бега ни од црнила, јер човек још од врло старих времена у позоришту заправо жели да нађе прочишћење од зла које сам у себи носи и од мука које му наносе други. Зато смо ове године желели, без сувишне претенциозности, да 22. Југославенски позоришни фестивал „Без превода“ посветимо тој исконској људској жељи да својој непретано оптерећеној души омогући

у театру мало топлине, која би му помогла да се обнови и крене даље. Стoga smo као радни наслов фестивала одабрали слоган „За ово мало душе“, користећи се том тако лепом песном Васка Попе „Браним“ и у таквом духу smo и изабрали представе које ћемо понудити публици и свим пријатељима позоришног фестивала у

Ужицу.

Тако представа „Иванов“ Народног позоришта из Београда у режији Тање Мандић Ригонат и са прворазредним глумцима, Николом Ристановским, Предрагом Ејдусом, Надом Шаргин, Ханом Селимовић и другима, говори управо о том душевно исцрпљеном човеку који својом муком

уништава друге, док представа „Моја ти“ Атељеа 212 у режији Александре Милавић Дејвис, опет са прворазредним ансамблом у којем се међу осталима налазе и Светлана Бојковић, Тања Божковић и Горица Поповић - говори о генерацији жена на крају животног пута, које своје људско достојанство очајнички бране пред налетом бескрупнозне данашњице.

Представе „Приче из Бечке шуме“ казалишта Гавела из Загреба у режији Игора Вука Торбиче, односно „Докле поглед сеже“ Зетског дома из Цетиња у режији Арпада Шилинга, баве се дилемом да ли се темељна људска срећа проналази у бесомучној егзистенцијалној трци, да ли је затрпана у малограђанској лажном моралу или је треба тражити некде сасвим другде.

„ПРИЧЕ ИЗ БЕЧКЕ ШУМЕ“

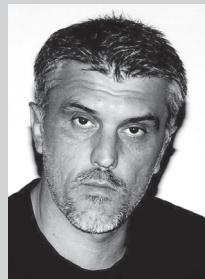
„ИВАНОВ“

„МОЈА ФАБРИКА“

РЕЧ КРИТИКЕ

Критику за Билтен 22. ЈПФ-а пише Спасоје Ж. Миловановић. Рођен је 1971. у Крушевцу. Дипломирају на Факултету драмских уметности у Београду, смер Драматурија. На истом Факултету стекао је звање магистар наука о позоришту из области театрологије.

Целовечерње драме: *Grey forest manor* (Workshop west playwright thetare, Едмонтон, Канада), Последње странице (Атеље 212), *Деветсептнаеста – трагедија једног народа* (Крушевачко позориште/Народно позориште Ниш), *Прах и пепео* (Народно позориште Ужице/Театар Пулс – Лазаревац). Текст *Деветсептнаеста – трагедија једног народа* добио је награду за драматизацију на Фестивалу праизведби, 2013., а *Пинокио*, награду за најбољи текст на Звездаришту 2013.

Сценариста је за више музичких и забавних емисија на Радио-телефизији Србије, Телевизији „Пинк“ и Радио-телефизији Крушевач, Главни и одговорни уредник је Телевизије „Глус“ у Крушевцу. Пише комаде за децу и режира. Позоришни и друштвени критичар у многим часописима и недељницима и Трећег програма Радио Београда.

Аутор је збирки поезије *Сенка љубави и песме понеке*, *Земља чуда или Немој и четврти пут*, *Петре и То сам хтео да кажем*. Поезија му је преведена на енглески, холандски, шведски, немачки, шпански, македонски, бугарски и словеначки језик. Добитник је награде „Поет“ за 2010. годину за збирку *Сенка љубави и песме понеке*.

Овлашћеније судски вештак за драмску уметност Министарства правде Републике Србије, као једини у држави Србији. Члан је Међународног удружења позоришних критичара и театролога, председништва Удружења драмских писаца Србије и Удружења књижевника Србије. Уредник је едиције „Нови век српске драме“ издавачке куће „Арте“ из Београда. Радио је на месту директора драме Народног позоришта у Београду, а тренутно је стално запослен на месту драматурга Крушевачког позоришта.

Добитник је националног признања „Златна значка Културно-просветне заједнице Србије“ и почасног звања „Ambassador Theatre of Alberta“ у Канади.

РАЗГОВОРИ ПОСЛЕ ПРЕДСТАВЕ

Разговоре после сваке представе на 22. Југословенском позоришном фестивалу водиће Александра Гловачки, драматуршкиња и позоришна критичарка из Београда. Апсолвирала је Општу књижевност са теоријом на Филошком факултету у Београду, дипломирала на одсеку Драматурије на Академији уметности у Београду.

Позоришну критику континуирано пише од 1986. - за Први програм и Програм 202 Радио Београда, ТВ 592 и „Вечерње Новости“.

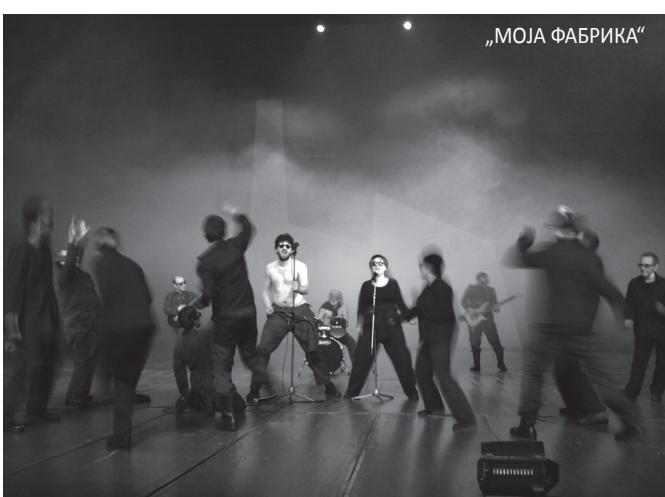
Уредница је Редакције за културу на ТВ 592 (2000. – 2006.), у часопису „Репортер“ (2007.), а од 2008. на Програму 202 Радио Београда.

Аутор је драматизација извођених у позориштима Србије и Црне Горе.

Оригиналне драме: „Камен љубави са дна мора“ Ђечје позориште Подгорица, „Вилинска кочија“ НП Крушевач (Прва награда за текст на Фестивалу дјечијих позоришта Котор), „Декамерон, дан раније“ копродукција Фестивал Будва град театар о Народно позориште Сомбор, „Ружни“ Фестивал БЕЛЕФ, „Бастијен и Бастијена“ Ђечје позориште Суботица, „Петар Пан“ Ђечје позориште Суботица.

Чланица Савета БИТЕФ фестивала 2006-2008. Председница жирија Стеријиног позорја за савремени драмски текст 2009., неколико фестивала дјечијих позоришта, као годишњих позоришних награда.

Селекторка националног позоришта Стеријиног позорја за 2010. годину.

Представе „Моја фабрика“ Народног позоришта из Зенице у режији Селме Спахић, односно „Самоубица“ Народног позоришта из Подгорице у режији Вељка Мићуновића, говоре како између напада на душу једне фабрике и напада на појединца нема битне разлике, јер човекова исконска позиција је заправо непрестана сизифовска борба са људском злуродашњу и глупошћу.

Конечно, у представама, „Свездобро“ Народног позоришта из Ужица у режији Немање Ранковића, односно у „Тако је, ако вам се тако чини“ ЈДП-а из Београда у режији Јагоша Марковића, пронализимо готово анонимне људе који, далеко од буке света и без

употребе моћи и идеологије, него тајном активношћу властитог срца, покушавају да пронађу пут до среће овог тако несавршеног света.

Овогодишња потрага за представама достојним традиције ужичког фестивала, као и укуса и искуства његове публике, није била лака, баш у времену у којем су људске и естетске вредности за које се овај фестивал залаже толико нападнуте. На крају, верујемо да ће овогодишњи ужички фестивал у сваком случају бити искрени сусрет гледалаца у сали и глумца на позорници, од чега ће надамо се једни имати истинске користи, а други ће заслужити похвале вредне труда.

ЧЛАНОВИ СТРУЧНОГ ЖИРИЈА

Дејан Мићић, председник жирија. Рођен је 1934. у Бијељини, Република Српска, БиХ. Основну школу и гимназију завршио је у Ваљеву, а студије режије у класи професора Вјекослава Афирића дипломирао 1957.

На сценама бивше Југославије (Тузли, Новом Саду, Београду, Загребу, Сомбору и Нишу) режирао преко 120 представа међу којима су најпознатије: „Голубњача“, „Женидба и удадба“, „Родољупци“, „Пучина“, „Народни посланик“, „Мрешћење шарана“, „Лажни цар Шћепан Мали“, „Троил и Кресида“, „Платонов“, „Леонс и Лена“... Од 1974. предавао је режију на ФДУ. Добио је најпрестижнија позоришна признања: награду Удружења драмских уметника БиХ, награду Сусрета позоришта Војводине, Удружења драмских уметника Србије, Награду за представу „Лаздипазди“ на фестивалу МЕС, Сарајево, 1966; Октобарску награду Новог Сада, 1969; награду за режију Стеријиног позорја за представе: „Покондирена тиква“, СНП, 1974, „Женидба и удадба“, НП Сомбор, 1976, „Пучина“, ЈДП, 1978, „Путујуће позориште Шопаловић“, ЈДП, 1986, „Родољупци“, ванредну Стеријину награду, ЈДП, Београд, 1987; Стеријину награду за нарочите заслуге на унапређењу југословенске позоришне уметности и културе, 1990; Златни Ћуран за најбољу режију на Данима комедије у Јагодини за представе: „Покондирена тиква“, СНП, 1974, „Женидба и удадба“, НП, Сомбор, 1976, „Пучина“, ЈДП, 1978; награду „Бојан Ступица“ за представу „Покондирена тиква“, СНП, 1974; Октобарску награду Београда за представу „Пучина“; награду „Јоаким Вујић“ на Сусретима позориста Србије за представу „Лажа и паралажа“, позориште „Јоаким Вујић“, Крагујевац, 1980; „Ардалион“ на ЈПФ Ужице за представе: „Мера за меру“, СНП, 1999, „Дивљи мед“, Атеље 212, 2000.

Жељка Турчиновић, рођена у Загребу, драматуршкиња, уредница, кореографкиња. Дипломирала југославистику и компаративну књижевност на Филозофском факултету у Загребу и драматургију на Академији драмске уметности у Загребу. Завршила Школу за ритмiku и плес, данас Школа савременог плеса „Ане Малетић“ у Загребу. Од 1969 – 1980. ради као чланица Студија за савремени плес као слободна уметница – плесачица савременог плеса, а од 1991 – 1996.

као виша саветница за позориште у Министарству културе Републике Хрватске. Од 1996 – 2013. је уредница у Драмском програму Хрватског радија, а од 2013. уредница на ХРТ. Председница је Хрватског центра ИТИ (Интернационалног театарског института). Главна уредница театрошке и драмске библиотеке Мансиони Хрватског центра ИТИ (2001) и часописа за позоришну уметност Казалиште(2005), чланица Међународног фестивалског форума светског ИТИ-ја (2011.), селекторка фестиваља Нај, нај, нај у Жар птици. Радила је као кореографкиња сценског покрета и драматуршкиња у многим позориштима у Хрватској, била је чланица EXCOM - а, Извршног одбора Светског ИТИ (2002 – 2011.), селекторка неколико фестивала, председница Награде хрватског глумишта за драму и тд.

Наташа Нелевић, позоришна критичарка и драмска списатељица. Од 1995. године објављивала је позоришну критику у дневним листовима „Победа“, „Дан“, „Глас Црногорца“, „Портал аналитика“, недељницима „Полис“ и „Монитор“ и часописима за културу „Монтенегро Мобил арт“ и „Сарајевске свеске“. Била је уредница позоришног часописа „Гест“ у издању Удружења драмских уметника Црне Горе. Тренутно објављује позоришну критику на електронском часопису за позоришну критику и театрологију www.peripetija.me,

чија је оснивачица и једна од уредница. Ауторка је књиге „Драмски транзит: Антологија драмских текстова у Црној Гори 1994 – 2005“ („Нова књига“, Подгорица и Краљевско позориште „Зетски дом“, Цетиње, 2008). Уредница је и књиге „Женски гласови у изведбеним умјетностима Западног Балкана 1990-2010“ (НОВА Центар за феминистичку културу, Подгорица, 2011). Иницијаторка је и једна од ауторки књиге „Жене, драма и изведба - Између постфеминизма и постсоцијализма“ („Орион арт“, Београд, 2015).

Драму „Јаја“ објавила је 2011. године у издању Црногорског народног позоришта, а 2017. књигу „Драме“.

За позоришну критику добила је награду на Стеријином позорју 2003. године. Награду Црногорског народног позоришта за најбољи савремени домаћи драмски текст, за драму „Јаја“, добила је 2010.

Чланица је Удружења позоришних критичара и театролога Црне Горе. Живи и ради у Подгорици.

Радивоје Динуловић је рођен је 1957. године у Београду, где се и школовао. Под менторством Ранка Радуловића дипломирао је и магистрирао на Архитектонском факултету Универзитета у Београду, а докторирао на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду, где је данас професор сценске архитектуре и дизајна, руководилац Одсека за уметност и дизајн и Катедре за сценски дизајн. Основао је и води студије сценског дизајна, најпре на Универзитету уметности у Београду (2001-2008), а од 2012. године на ФТН-у. Предавао је на Факултету драмских уметности Универзитета у Београду, на Катедри за менаџмент и продукцију у позоришту, радију и култури (1998-2013), на Факултету драмских уметности Универзитета Св. Ђирија и Методија у Скопљу, на мастер студијама позоришне режије, под вођством Слободана Јанковског (2011-2014), као и на Архијектонско-графичарском факултету Универзитета у Бањалуци. Као сценограф, радио је у позориштима у Београду, Суботици, Бањалуци и Шапцу, на Дубровачким летњим играма, Националном позоришту Тоскане у Фиренци. Пројектовао је преко 100, а реализовао 41 архитектонски објекат, међу којима су у првом реду позоришта и сценски простори (Атеље 212, Позориште на Теразијама, Народно позориште у Суботици...) На Прашком квадријеналу је био кустос (2007) и комесар (2011) националних наступа Србије, и члан међународног жирија (2015). Био је члан жирија Стеријиног позорја, ЈПФ-а, као и бројних манифестација и конкурса из области архитектуре и дизајна. Објавио је књигу „Архитектура позоришта XX века“ (Clio, 2009), као и низ стручних радова.

Зоран Љутков, рођен 1. октобра 1977. у Велесу. Дипломирао је 2001. на Факултету драмских уметности у Скопљу, Универзитет „Св. Ђирије и Методије“ у класи Владимира Милчина, а од 2002. је уписан на постдипломске студије за сценски дизајн на Универзитету уметности у Београду, Србија. Од 2006. ради као глумац у Драмском театру у Скопљу. Још током студија учествовао је као глумац у представама позоришта у Велесу и у другим театрима. До данас је остварио бројне улоге у најважнијим театрским установама у Македонији. Учествовао је на неколико међународних театрских фестивала, у филмским и ТВ пројектима.

Од 2009. је директор Интернационалног фестивала античке драме у Стобију. Од 2010. до 2014. је уметнички директор Драмског театра у Скопљу. Од 2017. је селектор драмског програма „Охридско лето“.

Добитник је награда, за младог глумаца „Трајко Чоревски“, за најбољу мушку улогу за улогу Цанде у представи „Солунски Патрдии“ на фестивалу Гола месечина у Скопљу и награде публике за улогу посланика у представи „Лизистрат“ на фестивалу у Стобију.

О ПРЕДСТАВИ

Зелена је боја живота

Како и сам наслов Пиранделове грађанске драме „Тако је (ако вам се тако чини)” (1917) сугерише, она проблематизује истину кроз њену релативизацију, што је једна од централних тема у укупном опусу овог нобеловца. Осим тога, ова парабола у три чина се бави малограђаншином, кроз искривљене одразе јадне радозналости забадача носева у туђе послове. Како су ти њушкачи угледни друштвени представници, у њиховом душебрижничком копању по комшијским животима је садржана друштвено-политичка критика. Пиранделово разумевање друштва је суштински театарално, стварност је за њега позориште апсурда, нонсенсна комедија забуне без растеређујућег срећног краја.

Сусрет театрализама Луијија Пирандела и Јагоша Марковића, у најновијој продукцији Југословенског драмског позоришта, веома је компатибилан. Марковић је веродостојно на сцени саградио Пиранделово друштвено-филозофско позориште, стварајући компактан хор жалосних ликова...

Ана Тасић („Политика“)

ВЕЧЕРАС

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ
БЕОГРАД

ТАКО ЈЕ
(АКО ВАМ СЕ ТАКО ЧИНИ)

Луији Пирандело

Превела: Југана Стојановић

Режија, адаптација,

сценографија и

избор музике: Јагош Марковић

Костимографија: Бојана Никитовић

Сценски говор: Љиљана

Мркић Поповић

Дејан Драганов

Дизајн светла: Игор Бошковић

Играју:

Ламберто Лаудизи

ПРЕДРАГ ЕЈДУС

Госпођа Фрола

ЈЕЛИСАВЕТА САБЛИЋ

Господин Понца

МАРКО ЈАНКЕТИЋ

Госпођа Понца

НЕВЕНА РИСТИЋ

Саветник Агаци

БРАНИСЛАВ ЛЕЧИЋ

Госпођа Амалија

ЈАСМИНА АВРАМОВИЋ

Дино, њихов син

ЛАЗАР ЂУКИЋ

Госпођа Сирели

ВЕСНА СТАНКОВИЋ

Господин Сирели

НЕНАД ЈЕЗДИЋ

Градоначелник

ИРФАН МЕНСУР

Госпођа Чини

РАДА ЂУРИЧИН

Собар Агацијевих

СЛОБОДАН ТЕШИЋ

Организатор:

Владимир Перешић

Инспицијент:

Душан Милосављевић

Суфлер:

Ксенија Ђирица

Асистент редитеља:

Тара Лазаревић

Мајстор светла:

Бранко Радиновић Протић

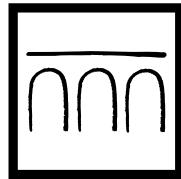
Мајстор тона:

Крешо Хорватић

NARODNO POZORIŠTE
УЖИЦЕ

ГРАД
УЖИЦЕ

BANCA INTESA

Васко Попа

БРАНИМ

Поглед би ми
У прашини закопали,
Ружу осмеха
Са усана ишчупали.

Чувам прво
Пролеће у грудима,
Чувам прву
Сузу радосници.

Са слободом
Би ме развенчали,
Душу би ми
Душу преорали.

Браним
Ово небо у очима,
Браним
Ово земље на длану.

Младе би ми воћке
Радости поsekли,
Славује песама
У дрвени плуг упрегли.

Не дам
Ово сунце у очима,
Не дам
Ово хлеба на длану.

IN MEMORIAM

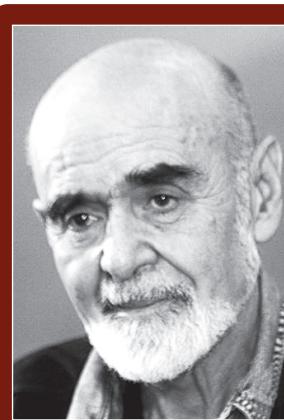
Дејан Пенчић Польански

(1943 - 2017)

Скромним текстовима, како то већ одавно код нас бива са културом, и у малобројним медијима, готово неприметно је објављена кратка вест, да нас је половином септембра заувек напустио познати позоришни критичар, театролог, по образовању правник и позоришни редитељ, Дејан Пенчић Польански.

После завршетка Правног факултета у Београду, Дејан уписује Академију за позориште, филм, радио и ТВ, на групи за позоришну режију код професора Вјекослава Афрића и Димитрија Ђурковића. Још као студент Академије залаже се за оснивање Дома омладине у Београду, где ће стицјем околности, убрзо постати и заменик директора.

Позоришну каријеру је грађио, најпре, режирајући у бројним аматерским позориштима која су у то време била перјаница позоришне авангарде код нас. Касније ће наставити да ради у редакцији за културу Другог програма Радио Београда где се истичао специфичним позоришним критикама, можда за некога превише оштрем, али, остао је запамћен као доследан, поштен и веома вредан. Неуморно је обилазио сва позоришта у Југославији, одлазећи и у она најмања, нарочито у Србији да би погледао премијеру, неки позоришни фестивал или позоришну смотру. Због тога је био омиљен у позориштима по унутрашњости Србије, иако многи његови текстови нису били повољни управника или редитеља позоришта.

Дејан је врло ретко говорио о својој породици и свом пореклу. Од његове усвојене ћерке Олге, он и супруга Јованка, добили су двоје унука, па се може очекивати и нови уметник у српском позоришту.

Польански је приододао свом презимену због једне баке из његове фамилије која је била пореклом Украјинка, из места Польане. Имао је, како је говорио, и једног деду који је некада давно држао стругару у Кремнима.

Дејан је свесно фаворизовао глумце, нарочито оне младе, подржавао их и пратио њихов рад целог свог живота. Из те богате архиве, настале су и неке вредне књиге и монографије, попут оне о Сусретима „Јоаким Вујић“.

Дејана сам упознао као студента позоришне режије. Био сам гост његове емисије на Радио Београду поводом учешћа моје представе „Господин Фока“, Г. Михића, која је изведена на Сплитским летњим играма. У тој представи први пут су на великој сцени заиграли и двоје младих глумаца, управо, из Сплита, Аријана Чулина и Милан Плештина, данас велике звезде хрватског глумишта. Већ тада, Дејан је у њима видео велики талент и наговестио њихов успон у југословенском позоришном животу.

Посебан значај Дејан је дао и нашем, Југословенском позори-

шном фестивалу, јер је на мој позив пристао да буде први селектор, а касније и уметнички директор фестивала. Наша сарадња из тог времена била је професионална и пријатељска, с пуно поверења и међусобног уважавања. Тако смо на фестивалу из тог времена видели и неке сјајне представе за децу уз легендарне наслове, попут представе „Буре барута“ и „У потпалубљу“.

Дејан Пенчић Польански оставио је значајан траг и у Српском народном позоришту у Новом Саду и у Народном позоришту у Ужицу где је радио као уметнички директор.

Памтићемо га као сарадника, али и као пријатеља с којим је вредело дружити се и сарађивати, јер се имало шта научити. Понајвише о позоришној етици.

Мр Бранко Поповић

UniCredit Bank

БИЛТЕН ЈПФ-А ДОСТУПАН ЈЕ НА САЈТОВИМА:

www.uzickopozoriste.rs
www.jpf.uzickopozoriste.rs
www.uzickanedelja.rs
www.infoera.rs

Издаје: Савет XXII Југословенског позоришног фестивала Ужице 2017.

Уређује: редакцијски одбор: Радојка Поповић - уредник, Ненад Ковачевић, Верица Туцовић, Мирјана Петровић, Ана Милошевић, Богдан Дамњановић, Зоран Јеремић, Александра Гловацки.

Тираж: 500 примерака • **Штампа:** Графопринт, Ужице